8. Hafta

2–6 Kasım · 1. dönem · 2 ders saati

TEMA / ÜNİTE

1. Ünite: Türkistan’dan Türkiye’ye (1040-1299)

KONU / METİN

Türk-İslam Medeniyetinin Bilim, Kültür, Eğitim ve Sanat Alanlarında Ortaya Çıkardığı Etkiler

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Kod	Öğrenme çıktısı
TAR.10.1.4	Türkistan’dan Türkiye’ye uzanan süreçte Türk-İslam medeniyetinde bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında meydana gelen gelişmeleri Anadolu’nun Türkleşme ve İslamlaşma sürecine etkisi açısından değerlendirebilme • a) Türk-İslam medeniyeti ile Batı medeniyetinin bilim, kültür, eğitim ve sanat anlayışını karşılaştırır. • b) Türkistan’dan Türkiye’ye uzanan süreçte Türk-İslam medeniyetinde bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında meydana gelen gelişmelerin Anadolu’nun Türkleşme ve İslamlaşma sürecine etkisine ilişkin kanıtları kullanarak yargıda bulunur. • c) Hoca Ahmed Yesevi, Kaşgarlı Mahmud, Ömer Hayyam, Cezeri, İbnülarabi, Mevlana Celaleddin Rumi, Hacı Bektaş Veli, Yunus Emre ve İbni Bibi’nin düşünceleri veya eserleri hakkında insanlığın ortak mirasına katkıları bakımından yargıda bulunur.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu ünitedeki öğrenme çıktıları; giriş-çıkış kartı (bildiklerim, merak ettiklerim, öğrendiklerim ve hissettiklerim formu), karşılaştırma tablosu, değişim ve süreklilik formu, performans görevleri ile değerlendirilebilir.
Öğrencilerin 1040-1299 yılları arasında meydana gelen önemli askerî mücadelelerin benzer ve farklı yönlerini tespit edip bunların Türk tarihine etkisini ortaya koyan bir karşılaştırma tablosu hazırlamaları sağlanabilir. Bu konudaki çıkarımlarını yansıtmalarına yönelik giriş-çıkış kartını doldurmaları istenebilir. Türkistan’dan Türkiye’ye uzanan süreçte Türk devlet ve ordu teşkilatındaki gelişimin öğrenci tarafından yorumlanması için değişim ve süreklilik formu kullanılabilir.
Performans görevi olarak öğrencilerden Türklerin sosyoekonomik faaliyetleri ile yerleşme ve şehirleşme anlayışları arasındaki ilişkiyi ortaya koyan broşür hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan broşür; konuyu belirleme, araştırma soruları oluşturma, bilgi toplama, bilgileri doğrulama, çıkarım yapma gibi ölçütlerden oluşan dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu ve akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilere grup çalışması yoluyla Türkistan’dan Türkiye’ye uzanan süreçte Türk-İslam medeniyetinde bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında yaşanan gelişmelerin Anadolu’nun Türkleşme ve İslamlaşma sürecine etkisini değerlendirmeleri amacıyla sunum hazırlamaya ve bu sunumu paylaşmaya yönelik performans görevi verilebilir. Hazırlanan sunum; karşılaştırma, tarihsel doğruluk, kanıta dayalı yargıda bulunma, tarihî şahsiyetlerin katkılarına yönelik yargıda bulunma gibi ölçütler kullanılarak oluşturulan dereceli puanlama anahtarı ve grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Kaynak: MEB 2026-2027 SOSYAL BİLİMLER LİSESİ 9,10,11, 12. SINIF TASLAK YILLIK PLAN.xlsx (10. SINIF TARİH) · https://tymm.meb.gov.tr/assets/file/tarih-dersi-taslak-yillik-planlar_20260827_083900_546.zip · Kontrol: 2026-11-20. Maarif Rehberi tarafından düzenlenmiştir; resmî metin için kaynağa bakınız.